

ΑΕΙ-ΤΕΙ: ΤΟ ΕΣΥΠ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΔΥΟ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Του Καθηγητή Δημήτρη Νίνου
Προέδρου του Τ.Ε.Ι. Αθήνας

Πρόσφατα δημοσιεύθηκε το τελικό πόρισμα της Επιτροπής του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση. Τα μέλη της Επιτροπής διαπρεπείς καθηγητές ελληνικών Πανεπιστημίων διατύπωσαν τις προτάσεις τους με σαφήνεια και ισχυρή επιχειρηματολογία επιτυγχάνοντας, για άλλη μια φορά, να προλάβουν τις εξελίξεις και να προλειάνουν το έδαφος για τη μελλοντική κατοχύρωση των αιτημάτων των Πανεπιστημίων. Όλα αυτά θα ήταν ιδανικά και ελπιδοφόρα, εάν η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας παρέχόταν μόνον από τα Πανεπιστήμια. Δυστυχώς, για πολλοστή φορά, το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας λησμόνησε ότι έχουν μεσολαβήσει νόμοι-σταθμοί που ενέταξαν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην ανώτατη εκπαίδευση και μερίμνησε επικεκτικά για το ούτως ή άλλως κατοχυρωμένο μέλλον των ελληνικών Πανεπιστημίων.

Η ίδρυση των Τ.Ε.Ι. υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες καινοτομίες στο χώρο της ελληνικής εκπαίδευσης με καταλυτικές συνέπειες για την ελληνική οικονομία και κοινωνία. Η ανωτατοποίησή τους, παρά τα αδιέξοδα και τις αντιξοότητες, μας τροφοδότησε με ελπίδες ότι η ελληνική πολιτεία επιτέλους αναγνώρισε τη σημαντικότητα του ρόλου τους και αποφάσισε να σηκώσει το βάρος των ευθυνών της αξιοποιώντας τις δυνατότητές τους.

Βέβαια κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη δύναμη της παράδοσης, της πολύχρονης παντοδυναμίας των Πανεπιστημίων, που ίσως δικαιολογημένα σε κάποιες περιπτώσεις, αρνούνται πεισματικά να μοιραστούν το μερίδιό τους στην πίτα της ανώτατης εκπαίδευσης και διεκδικούν με κάθε τρόπο τα δικαιώματα, που έπειτα από την πάροδο τόσων ετών και με την ανοχή εάν όχι την εύνοια της ελληνικής πολιτείας, θεωρούν ως κεκτημένα.

Και στο σημείο αυτό τίθεται ένα εύλογο ερώτημα:

«Άραγε η ανωτατοποίηση των Ιδρυμάτων μας ήταν μόνον ένα μέσο για την ικανοποίηση άμεσων μικροκομματικών συμφερόντων ή εντάσσεται στα πλαίσια ενός ευρύτερου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την πορεία της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης;»

Ελπίζουμε, χωρίς ούτε μια στιγμή να παραγνωρίσουμε τη δύναμη των συντεχνιακών συμφερόντων, ότι δεν αποτελούμε απλώς ένα πολιτικό ελιγμό. Ελπίζουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας θα πάψει σύντομα να μας θεωρεί και να μας αντιμετωπίζει ως τους φτωχούς συγγενείς της Ανώτατης Εκπαίδευσης και να ανατρέχει σε εμάς μόνον όταν πρόκειται να απορροφήσουμε τους αποτυχόντες των πανεπιστημίων. Δεν είμαστε λύση ανάγκης και σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να αντιμετωπιζόμαστε ως η δεύτερη ευκαιρία.

Θα πρέπει το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας να πάψει να προωθεί και να προάγει την Ανώτατη Παιδεία δυο ταχυτήτων. Αυτό άλλωστε μπορεί να εξυπηρετεί βραχυπρόθεσμα συμφέροντα, σε βάθος χρόνου όμως πλήττει όχι μόνον τα Τ.Ε.Ι. αλλά και τα Πανεπιστήμια και την ελληνική οικονομία γενικότερα.

Τα Ιδρύματά μας διεκδικούν το δικό τους κομμάτι στο χώρο της

Ανώτατης Εκπαίδευσης, με τη δική τους δυναμική και με ρόλο διακριτό από αυτόν των Πανεπιστημίων. Υπάρχει η εσφαλμένη εντύπωση ότι επιδιώκουμε την ισοπεδωτική εξίσωση με τα Πανεπιστήμια χωρίς παράλληλα να διαθέτουμε την απαραίτητη υποδομή και τα αναγκαία εφόδια. Όλοι όσοι διαθέτουν κοινή λογική αντιλαμβάνονται ότι κάτι τέτοιο, εκτός από ψευδαισθήση, θα ήταν καταστροφικό για το μέλλον των Ιδρυμάτων μας.

Δεν είναι δυνατόν να χτίζουμε το μέλλον μας σε παράλογες αξιώσεις και δεν το επιχειρούμε. Δεν αμφισβητούμε, ούτε διεκδικούμε να επικαλύψουμε το ρόλο της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Στο σημείο αυτό θα ανατρέξω στην επαναδιατύπωση του άρθρου Ι του Ν. 1268/82 παραπομπή Ι σελίδα 3 όπως αυτή επιχειρείται από την Επιτροπή για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση:

«Η Σημειώνουμε ότι μετά την ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι., ο νέος νόμος πλαίσιο για τα Πανεπιστήμια (που δεν αφορά τα Τ.Ε.Ι.) θα πρέπει να αναφέρεται στην πανεπιστημιακή και όχι στην ανώτατη εκπαίδευση γενικά.» Ο νέος νόμος πλαίσιο οφείλει να καλύπτει όλες τις πτυχές της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τόσο της Πανεπιστημιακής όσο και της Τεχνολογικής, εφόσον η ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι. είναι πλέον γεγονός. Γιατί άραγε εξακολουθεί, ίσως εντονότερη από πριν, αυτή η εμμονή των Πανεπιστημίων να διαχωρίσουν το ρόλο τους από αυτόν των Τ.Ε.Ι. Πως είναι δυνατόν να συγκρίνουμε δυο θεσμούς που ούτως ή άλλως ο λόγος ύπαρξης και οι στόχοι τους δεν ταυτίζονται; Μήπως αισθάνονται απειλούμενοι από το δυναμισμό που επιδεικνύουμε για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων μας;

Ανατρέχω και πάλι στη σελίδα 3 του τελικού πορίσματος:

«2. Η Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση παρέχεται στα Πανεπιστήμια που έχουν ως αποστολή:

- α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση...
- β) Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων ...
- γ) Να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.»

Θυμίζω λοιπόν στα μέλη της Επιτροπής και ταυτόχρονα απευθύνομαι στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας επισημαίνοντας ότι η Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση παρέχεται από τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που με τη σειρά τους έχουν ως αποστολή:

- α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση...
- β) Να συντείνουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων ...
- γ) Να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.»